

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Administracji Publicznej

KAP.410.4.6.2023

Pan
Eryk Mistewicz
Prezes Zarządu Fundacji
Fundacja
Instytut Nowych Mediów
ul. Konopnicka 6
00 - 491 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/006 - Realizacja zadań publicznych w zakresie wspierania Polonii i Polaków za granicą

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Fundacja Instytut Nowych Mediów ul. Konopnicka 6, 00 - 491 Warszawa (dalej: Fundacja, Zleceniobiorca lub INM)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Eryk Mistewicz, Prezes Zarządu Fundacji, od 5 lipca 2013 r. (dalej: Prezes Zarządu Fundacji)
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja projektów: <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Dla Polonii – portal opinii dla mediów polonijnych z warsztatami i podręcznikiem dobrych praktyk – 2021 r.</i>¹ 2. <i>Dla Polonii – portal opinii dla mediów polonijnych z warsztatami i podręcznikiem dobrych praktyk – 2022 r.</i>²
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2020 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych, tj. do 21 listopada 2023 r.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Administracji Publicznej
Kontroler	Wanda Jeziorska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KAP/81/2023 z 6 września 2023 r. <p style="text-align: right;">(akta kontroli str.1)</p>

---

¹ Dalej: Projekt z 2021 r.

² Dalej: Projekt z 2022 r.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Fundacja Instytut Nowych Mediów zrealizowała zadania publiczne pn. *Dla Polonii - portal opinii dla mediów polonijnych z warsztatami i podręcznikami dobrych praktyk – 2021 r. oraz Dla Polonii - portal opinii dla mediów polonijnych z warsztatami i podręcznikami dobrych praktyk- 2022 r.* na podstawie umów zawartych z Kancelarią Prezesa Rady Ministrów⁵.

Kontrola 48,6% wydatków poniesionych w obu Projektach, sfinansowanych ze środków dotacji wykazała, że zostały one przeznaczone na cele określone w umowach. Środki wydatkowano terminowo. Fundacja wywiązała się z obowiązków informacyjnych dotyczących dofinansowania zadania publicznego ze środków KPRM oraz obowiązków sprawozdawczych określonych w umowie dotacji. Sprawozdania z realizacji obu Projektów zostały złożone terminowo. Sposób prowadzenia ewidencji księgowej Projektów umożliwiał identyfikację wydatków poniesionych na ich realizację.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- nieujęcia w 2021 r. i 2022 r. w ewidencji księgowej Projektów wydatków z wkładu osobowego oraz wkładu rzeczowego w łącznej kwocie 92,4 tys. zł, co było niezgodne z § 7 ust. 1 umów dotacji;
- niezamieszczenia na 214 dokumentach księgowych Projektów wszystkich elementów, tj. miesiąca oraz sposobu ujęcia w księgach rachunkowych, co było niezgodne z § 21 ust. 1 umów dotacji oraz art 21 ust 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁶;
- przygotowania i uruchomienia Portalu po terminach określonych w harmonogramie zawartym w ofercie realizacji Projektu z 2021 r.⁷;
- wykonania na poziomie niższym niż zakładano części efektów rzeczowych określonych w ofertach realizacji Projektów, stanowiących załączniki do umów dotacji;
- sporządzenia sprawozdań z realizacji obu Projektów niezgodnie z § 10 ust. 3 umów dotacji, tj. niewykazania wydatków w łącznej kwocie 46,4 tys. zł, które zostały ujęte w ewidencji księgowej Projektów;
- nieprzechowywania części dokumentów związanych z Projektami, tj. kopii ofert do obu umów wraz z korektą oraz kopii sprawozdań z realizacji obu Projektów wraz z korektą, co było niezgodne z § 7 ust. 3 umów.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: KPRM lub Zleceniodawca.

⁶ Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm., dalej uor.

⁷ Oferta stanowiła załącznik nr 2 do umowy dotacji.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

1. Realizacja projektów pn. Dla Polonii – portal opinii dla mediów polonijnych z warsztatami i podręcznikiem dobrych praktyk w 2021 r. i 2022 r.

Opis stanu faktycznego

1. W okresie objętym kontrolą Fundacja⁸ prowadziła odpłatną i nieodpłatną działalność statutową w obszarach działalności pożytku publicznego, o których mowa w art. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie⁹. Realizowane Projekty mieściły się w sferze zadań publicznych określonych w art. 4 ust. 1 pkt 4, 28, 30 udpp, tj. dotyczyły działań w zakresie podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej, pomocy Polonii i Polakom za granicą oraz Promocji Rzeczypospolitej za granicą.

(akta kontroli str.464-467 plik: 10, 543-610 plik:117, 119)

W 2021 r. Fundacja, w ramach otwartego konkursu ogłoszonego przez KPRM „Polonia i Polacy za granicą” złożyła ofertę na realizację zadania publicznego *Dla Polonii - portal opinii dla mediów polonijnych z warsztatami i podręcznikiem dobrych praktyk - 2021 r.* Zadanie wpisywało się w cel określony w statucie Fundacji, tj. inicjowanie i wspieranie działań służących propagowaniu kultury i świadomości tradycji oraz polskiego dorobku naukowego i kulturalnego w świecie.

Celem realizacji Projektu z 2021 r., zgodnie z ofertą stanowiącą załącznik do umowy¹⁰, miało być przygotowanie i uruchomienie multijęzykowego i multimedialnego Portalu www.DlaPolonii.pl (obejmującego możliwość nieodpłatnego przekazywania tekstów, infografik, plików audio i video do uploadowania¹¹ na stronach mediów polonijnych), warsztaty medialnego know-how, budowanie wizerunku Polski z użyciem technik medialnych oraz udział w debatach, spotkaniach i prowadzenie wywiadów z autorami tekstów.

(akta kontroli str.622-624, 1518-1532, 543-610 plik: 8)

Na podstawie umowy nr 587/DWPP/21 zawartej z KPRM w 5 lipca 2021 r. całkowity koszt realizacji Projektu określono na kwotę 1101,9 tys. zł, z tego dotacja 1006,5 tys. zł (91,3%) oraz własne wkłady: finansowy w wysokości 30,0 tys. zł, osobowy o wartości 57,0 tys. zł oraz rzeczowy w kwocie 8,4 tys. zł. Procentowy udział wkładu własnego w stosunku do dotacji miał wynosić minimum 9,48 %. Termin realizacji zadania został określony od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r.

(akta kontroli str. 543-610 plik: 19, 1518-1532, 1635-1648, 1880-1881, 1884-1885, 1918)

W 2022 r. Fundacja, w ramach otwartego konkursu ogłoszonego przez KPRM „Polonia i Polacy za granicą” złożyła ofertę na realizację zadania publicznego *Dla*

⁸ Fundacja posiada osobowość prawną i działa na podstawie ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz. U. z 2023 r. poz. 166). Została wpisana do rejestru stowarzyszeń innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego jako podmiot nie posiadający statusu organizacji pożytku publicznego, nad którym nadzór sprawuje Minister Edukacji i Nauki.

⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 571, dalej udpp.

¹⁰ Oferta z 14 stycznia 2021 r. (suma kontrolna e3a0-d5db-7057) oraz aktualizacja oferty z 28 kwietnia 2021 r. wygenerowane za pośrednictwem systemu *Witakac.pl*. (suma kontrolna abe9-fe1d-90bc). System *Witakc.pl* - system informatyczny usprawniający m.in. ogłaszanie konkursów ofert, nabór i ocenę wniosków dotacyjnych, tworzenie umów oraz składanie i weryfikację sprawozdań.

¹¹ Upload danych z internetu to proces polegający na przesyłaniu plików lub danych z określonego systemu komputerowego do pamięci innego urządzenia za pośrednictwem sieci internetowej.

Polonii - portal opinii dla mediów polonijnych z warsztatami i podręcznikiem dobrych praktyk- 2022 r.

Celem realizacji Projektu z 2022 r., zgodnie z ofertą¹², miało być zapewnienie działania Portalu www.DlaPolonii.pl oraz warsztaty medialnego know-how i budowania wizerunku Polski z użyciem technik medialnych. Podsumowaniem warsztatów miało być wydanie podręcznika warsztatowego dla dziennikarzy polonijnych.

(akta kontroli str. 543-610 plik: 9, 1513- 1532, 1945-2016 plik: 13)

Na podstawie umowy nr 228/DWPP/2 zawartej z KPRM 19 kwietnia 2022 r. całkowity koszt realizacji Projektu z 2022 r. określono na kwotę 1075,0 tys. zł, z tego dotacja 974,5 tys. zł (90,6%), własny wkład osobowy 71,0 tys. zł (6,6%) oraz 3,0 tys. zł jako wartość wkładu rzeczowego (2,8%). Minimalny procentowy udział wkładu własnego w stosunku do dotacji miał wynosić 10,36 %. Termin realizacji zadania został określony od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r.

(akta kontroli str. 543-610 plik: 19, 1518-1532, 1882-1883)

Fundacja, dla środków otrzymanych na realizację ww. Projektów, prowadziła odrębny, nieoprocentowany rachunek bankowy, który zgodnie z § 3 ust. 3 umów był utrzymany do czasu zaakceptowania sprawozdania przez Zleceniodawcę.

(akta kontroli str. 472)

2. Środki z dotacji otrzymane na realizację Projektu z 2021 r. zostały wydatkowane w wysokości 945,4 tys. zł, tj. w 93,93%. Zwrotu niewykorzystanej części dotacji, w wysokości 61,1 tys. zł, dokonano w terminie wskazanym w § 11 ust. 2 umowy, tj. 14 stycznia 2022 r. Niższe wykorzystanie dotacji nastąpiło głównie z powodu odstąpienia przez część autorów ilustracji z otrzymania honorariów autorskich oraz niższych kosztów nagrywania materiałów video.

(akta kontroli str. 472-473, 543-610 plik: 292, 298 1635-1648, 1660-1738, 1888-1941, 1945-2016 plik: 23, 2023-2028, 2501-2514 plik: 51)

Środki z dotacji otrzymane na realizację Projektu z 2022 r. zostały wydatkowane w 100%.

(akta kontroli str. 9, 444, 543-610 plik: 343-344, 1646 -1658, 1660-1851, 1888-1941)

Szczegółowa kontrola próby wydatków poniesionych z obu dotacji w łącznej wysokości 467,8 tys. zł¹³ tys. zł, tj. 237,7 tys. zł (25% dotacji dla Projektu z 2021 r.) oraz 230,1 tys. zł (23,6% dotacji dla Projektu z 2022 r.) wykazała, że:

- zostały one poniesione w terminach wskazanych w umowach oraz spełniały wymogi kwalifikowalności,
- nie stwierdzono przypadków podwójnego finansowania tych samych wydatków ze środków z dotacji i innych źródeł.

(akta kontroli str. 636-1517, 1660-1851, 1945-2016 plik: 233-329, 2501-2514 plik: 68-165, 2526-2543 plik: 42, 83)

Fundacja w latach 2021-2022, zgodnie z § 7 ust. 1 umów dotacji, prowadziła ewidencję księgową umożliwiającą identyfikację poszczególnych operacji księgowych dla obu Projektów, poza niżej wymienionymi przypadkami. Ustalono, że

¹² Oferta z 8 lutego 2022 r. wygenerowana za pośrednictwem systemu *Witakac.pl* (suma kontrolna ae302-1ce8-6d83).

¹³ Próby wydatków do kontroli dokonano według doboru celowego. Z populacji wydatków wytypowano najwyższe kwotowo wydatki dotyczące kosztów honorariów dla autorów na łączną kwotę 263,9 tys. zł oraz kosztów materiałów video na łączną kwotę 198,9 tys. zł (214 dokumentów księgowych).

w wyodrębnionej ewidencji księgowej kosztów dotacji, na koncie 501-12 – koszty działalności statutowej nieodpłatnej, nie ujęto wydatków w łącznej kwocie 92,4 tys. zł (w tym 65,4 tys. zł w Projekcie z 2021 r. oraz 27,0 tys. zł w Projekcie z 2022 r.), które zostały wykazane w sprawozdaniach z realizacji obu Projektów. Szczegółowy opis w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str.14-19a, 426-442, 471-472, 534-610 plik: 292-293, 623-624, 2526-2543 plik: 32)

Kontrola 214 dokumentów księgowych wybranej próby wydatków wykazała, że:

- na dowodach księgowych dla obu Projektów, stosownie do postanowień umowy, zawarto informacje, że wydatki były poniesione ze środków dotacji;
- dowody księgowe zostały sprawdzone pod względem merytorycznym, formalnym oraz rachunkowym, natomiast nie posiadały one dekretacji (100% próby), co było niezgodne z § 21 ust. 1 umów, w związku z art. 21 ust. 1 pkt 8 uor. Szczegółowy opis w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str.641-1517, 1945-2016 plik: 83)

3. W ramach Projektu z 2021 r. procentowy udział środków własnych Fundacji (łącznie 109,4 tys. zł) w stosunku do wydatkowanej dotacji stanowił 11,57%, tj. nie był niższy niż minimalny próg 9,48% określony w § 3 ust. 6 umowy. Zmiany kosztów realizacji działań oraz kosztów administracyjnych (w poszczególnych pozycjach kosztorysu zadania nie przekroczyły limitów określonych w § 6 ust. 2 i 3 umowy (odpowiednio 20% i 10% wartości środków w danej pozycji).

(akta kontroli str. 1659, 1945-2016 plik: 5, 6, 23, 24, 25)

W Projekcie z 2022 r. procentowy udział środków własnych INM (łącznie 101,0 tys. zł) w stosunku do wydatkowanej dotacji stanowił 10,36% i był zgodny z limitem określonym w § 3 ust. 6 umowy. Zmiany kosztów realizacji działań oraz kosztów administracyjnych zadania nie przekroczyły limitów określonych w § 6 ust. 2 i 3 umowy (odpowiednio 20% oraz 10% środków danej pozycji).

(akta kontroli str.543-610 plik: plik: 19, 1945-2016 plik: 7, 8, 23, 24, 25)

4. Z przedłożonych do kontroli dokumentów źródłowych wynika, że w związku z realizacją ww. Projektów osiągnięto następujące efekty rzeczowe:

a) Projekt z 2021 r.:

- przygotowano po 28 lutym 2021 r., a następnie uruchomiono 1 maja 2021 r. stronę internetową www.DlaPolonii.pl¹⁴ dedykowany dla redakcji polonijnych, wobec zakładanych w ofercie realizacji zadania terminów: przygotowania Platformy od 1 stycznia 2021 r. do 28 lutego 2021 r. i jej uruchomienia 1 marca 2021 r.;
- na Portalu opublikowano 211 tekstów w języku polskim wraz fotografiami ilustrującymi materiały tekstowe, z których: 117 przetłumaczono na język angielski, 110 na język francuski, 138 na język hiszpański, 120 na język rosyjski, wobec zakładanego w ofercie realizacji zadania efektu w ilości 156 tekstów opublikowanych w języku: polskim, angielskim, francuskim, hiszpańskim i rosyjskim wraz fotografiami ilustrującymi materiały tekstowe;
- opublikowano 47 infografik, wobec zakładanego w ofercie realizacji zadania efektu w ilości 52 infografik;

---

¹⁴ Dalej: Portal lub Platforma.

- opublikowano 53 podcasty oraz 52 materiały video, wobec zakładanego w ofercie realizacji zadania efektu w ilości 52 wywiadów i materiałów video;
- przeprowadzono siedem warsztatów know-how medialnego w formie wideokonferencji, wobec zakładanego efektu w ofercie realizacji zadania w ilości 28 wyjazdów w ciągu dwóch lat oraz przeprowadzenia wideokonferencji.

(akta kontroli str. 543-610 plik: 8, 9, 18, 1945-2016 plik: 14, 15 23, 24, 2501-2514 plik: 167, 171-176)

b) Projekt z 2022 r.:

- na Portalu opublikowano 170 tekstów w języku polskim, z których: 168 przetłumaczono na język angielski, 163 na język francuski, 160 na język hiszpański, 168 na język rosyjski, wobec zakładanego w ofercie realizacji zadania efektu w ilości 156 tekstów opublikowanych w języku: polskim, angielskim, francuskim, hiszpańskim i rosyjskim wraz fotografiami ilustrującymi materiały tekstowe;
- opublikowano 51 infografik, wobec zakładanego w ofercie realizacji zadania efektu w ilości 52 infografik;
- opublikowano 53 podcasty oraz 51 materiałów video, wobec zakładanego w ofercie realizacji zadania efektu w ilości 52 wywiadów i materiałów audio;
- przeprowadzono dwa warsztaty know-how medialnego w formie wideokonferencji, wobec zakładanego w ofercie realizacji zadania efektu w ilości zaplanowanych 28 wyjazdów w ciągu dwóch lat oraz przeprowadzenie wideokonferencji;
- wydano i rozdystrybuowano podręcznik warsztatowy dla mediów polonijnych *Wszyscy jesteściey ambasadorami Polski*¹⁵.

Opis nieterminowego i niepełnego poziomu realizacji w 2021 r. i 2022 r. części zakładanych efektów rzeczowych znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 26-399, 543-610 plik: 5, 18, 1945-2016 plik: 13, 23, 24, 185, 2526-2543 plik: 1, 34)

5. Fundacja przekazała do KPRM sprawozdania z wykonania obu Projektów w terminach wskazanych w § 10 ust. 3 umów dotacji, tj. do 31 stycznia 2022 r. i 31 stycznia 2023 r.¹⁶. W odniesieniu do Projektu z 2022 r., Zleceniobiorca dokonał korekty danych dotyczących planowanego wkładu osobowego oraz rzeczowego i złożył 20 lutego 2023 r. skorygowane sprawozdanie. Sprawozdania zostały zatwierdzone przez KPRM odpowiednio: 23 lutego 2022 r. i 23 lutego 2023 r. Ponadto 31 stycznia 2023 r. INM złożyła sprawozdanie końcowe obejmujące łączne informacje z realizacji obu Projektów za 2021-2022.

(akta kontroli str. 543-610 plik: 4, 11-13, 624- 625, 1614-1616, 1740-1746, 1878-1879, 1945-2016 plik: 19-21)

¹⁵ Materiał wydany w formie e-booka oraz w wersji papierowej. Podręcznik bezpłatnie przesłano do mediów polonijnych, polskich placówek dyplomatycznych oraz innych podmiotów zainteresowanych problematyką polonijną.

¹⁶ Sprawozdanie w wersji papierowej przesłane drogą pocztową 31 stycznia 2023 r. wpłynęło do Zleceniobiorcy 2 lutego 2023 r.

Kontrola ww. sprawozdań wykazała, że:

- sprawozdanie z realizacji Projektu z 2022 r. zawierało wszystkie elementy wymagane umową;
- w sprawozdaniu z realizacji Projektu z 2022 r.¹⁷ wykazano poziom osiągniętych rezultatów w następujących wysokościach:
  - a) ok. 37% mediów polonijnych wykorzystało teksty, fotografie, infografiki, wobec zakładanego w ofercie poziomu 37%;
  - b) ok. 10% mediów polonijnych wykorzystało pliki audio i/lub video wobec planowanego w ofercie poziomu 10%. Wykorzystano dziesięć infografik, trzy materiały video, jeden podcast. 139 artykułów prasowych opublikowanych na Portalu zostało użyte przez 12 mediów polonijnych¹⁸.
- kwoty wydatków wykazane w sprawozdaniach były zgodne z kwotami wydatków ujętymi w ewidencji księgowej prowadzonej dla tych Projektów, poza przypadkiem niewykazania w 2021 r. i 2022 r. wydatków ze środków własnych na realizację zadania publicznego ujętych na koncie 501-12-9 odpowiednio w kwocie: 17,0 tys. zł i 29,4 tys. zł. Opis w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.
(akta kontroli str. 543-610 plik: 8, 9, 18, 292, 293, 1945-2016 plik: 23, 24, 2526-2543 plik: 28, 167)

6. Fundacja nie dysponowała kopiami ofert do umowy oraz sprawozdań wraz z korektą z wykonania zadania publicznego za 2021 r. i 2022 r. Fundacja posiadała ww. dokumenty wygenerowane z systemu *Witkac.pl*. Było to niezgodne z § 7 ust. 3 umów, który określa pięcioletni okres przechowywania dokumentacji związanej z realizacją zadania publicznego. Opis w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 400-425, 543-610 plik: 8, 9, 18, 1533-1558, 1559-1584, 1585-1615, 1945-2016 plik: 3, 14-15, 23)

7. Na materiałach zamieszczonych na Platformie, na podręczniku warsztatowym dla mediów polonijnych *Wszyscy jesteście ambasadorami Polski* oraz w materiałach prasowych¹⁹ Fundacja m.in. umieściła barwy oraz wizerunek godła Rzeczypospolitej Polskiej wraz z informacją, że zadania publiczne były finansowane ze środków otrzymanych z KPRM, zgodnie z § 8 umów dotacji.

(akta kontroli str.8, 2023-2035, 543-610 plik: 126-132)

8. Zrealizowane Projekty nie były kontrolowane w siedzibie Fundacji przez KPRM.

Prezes Zarządu Fundacji podał, że kontrola przez Zleceniodawcę prawidłowości wykonywania zadań publicznych była prowadzona w trakcie realizacji Projektów z wykorzystaniem udostępnionych kodów wejściowych do systemu monitorującego Google Analytics do Portalu.

(akta kontroli str.6-8, 2045-2052, 464-467 plik: 1)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W ewidencji księgowej obu Projektów, zarówno z 2021 r. jak i z 2022 r., na wyodrębnionym koncie 501-12 nie ujęto:

¹⁷ Sprawozdanie za 2022 r. wygenerowane z systemu *Witkac.pl* (suma kontrolna 4261-c0b9-d03c).

¹⁸ Według zestawienia sporządzonego przez INM Raport przedruki artykułów z DlaPolski.pl w mediach polonijnych.

¹⁹ Miesięcznik Wszystko co najważniejsze.

- wydatków w kwocie 57,0 tys. zł i 8,4 tys. zł odpowiednio z wkładu osobowego²⁰ oraz z wkładu rzeczowego²¹, które zostały wykazane w części II sprawozdania z realizacji zadania za 2021 r.
- wydatków w kwocie 21,0 tys. zł i 6,0 tys. zł odpowiednio z wkładu osobowego²² oraz z wkładu rzeczowego²³, które zostały wykazane w części II sprawozdania z realizacji zadania za 2022 r.

Było to niezgodne z § 7 ust. 1 umów, który przewidywał, że Zleceniobiorca był zobowiązany do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej zadania publicznego.

(akta kontroli str. 543-610 plik: 18, 292, 293, 2094-2095, 2304-2305, 2387-2439, 2442-2440, 2515-2525 plik: 38-40,56-58, 2526-2543 pliki: 31, 32,118, 122)

Prezes Zarządu Fundacji wyjaśnił, że wydatki ujęte w sprawozdaniach zostały poniesione na realizację Projektów. Były to koszty ogólne, faktycznie poniesione przez INM i zapłacone ze środków Fundacji. Zrealizowane wydatki nie zostały ujęte w ewidencji księgowej a ich rozliczenie tylko udokumentowano na podstawie § 7 ust. 11 umów dotacji. Podał również, że Fundacja, ze względu na fakt realizacji po raz pierwszy tak dużego projektu, skoncentrowała się przede wszystkim na jego realizacji od strony merytorycznej.

(akta kontroli str.2440-2441)

NIK zauważa, że postanowienia § 7 ust. 11 umów wskazują tylko rodzaj dokumentów, na podstawie których mógł zostać rozliczony wkład osobowy lub rzeczowy, nie przewidywały jednak możliwości nieujmowania wydatków poniesionych na realizację Projektów w ewidencji księgowej prowadzonej dla zadań.

W związku z zakończeniem realizacji Projektów i zamknięciem ksiąg rachunkowych, NIK odstępuje od formułowania wniosku pokontrolnego.

2. 214 dowodów księgowych²⁴ dotyczących realizacji Projektów nie zawierało wskazania miesiąca oraz sposobu ujęcia w księgach rachunkowych (dekretacji), co było niezgodne z § 21 ust. 1 umów dotacji w związku z art. 21 ust. 1 pkt 6 uor. Umowy przewidywały, że w odniesieniu do Projektów mają zastosowanie przepisy prawa powszechnie obowiązującego, w szczególności przepisy ustawy o rachunkowości. Art. 21 ust. 1 pkt 6 uor stanowił, że dowód księgowy powinien zawierać m.in. zakwalifikowanie dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

(akta kontroli str. 543-610 plik: 19, 1518-1532, 641-1517)

Przez Zarządu Fundacji podał, że wszystkie dokumenty były zadekretowane: dekret określa rodzaj dokumentu - FVZ, RZ, UCP²⁵ i pozycje zapisu w księgach.

(akta kontroli str.2094-2098)

NIK wskazuje, że stosowanie na dokumentach księgowych symboli wskazanych w wyjaśnieniu Prezesa Zarządu Fundacji nie wypełnia dyspozycji z ww. przepisów

²⁰ W pozycji: I.1.1. – 36,0 tys. zł, I.2.1. – 1 zł, I.2.3. – 1,01 tys. zł, I.4.1. – 9,0 tys. zł, II.1. -12,0 tys. zł.

²¹ W pozycji II. 2 – 8,4 tys. zł.

²² W pozycji: I.4.1. – 9,0 tys. zł, II.1 – 12,0 tys. zł.

²³ W pozycji II. 2 – 6,0 tys. zł.

²⁴ Łączna liczba zbadanych dokumentów z 2021 r. i 2022 r.

²⁵ Oznaczenia stosowane przez Fundację.

uor, tj. nie wskazuje czasu księgowania (miesiąca) oraz sposobu ujęcia na kontach księgowych.

3. Nieterminowo przygotowano i uruchomiono Platformę www.DlaPolonii.pl, co było niezgodne z harmonogramem działań na rok 2021 r., określonym w ofercie realizacji zadania stanowiącej załącznik do umowy dotacji. Zgodnie z § 1 ust. 1 umowy dotacji, Zleceniobiorca zobowiązany był wykonać zadanie publiczne na warunkach określonych w umowie oraz ofercie.

Przygotowanie Platformy zaplanowano w harmonogramie zawartym w ofercie w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 28 lutego 2021 r.²⁶, a jej uruchomienie od 1 marca 2021 r.

Wydatki sfinansowane z dotacji na opracowanie ww. strony internetowej, w tym współpracę z grafikami oraz informatykami, poniesiono dopiero w kwietniu 2021 r., tj. z opóźnieniem 55 dni²⁷. Zgodnie z wyjaśnieniem Prezesa Zarządu Fundacji, Portal został uruchomiony 1 maja 2021 r., tj. z opóźnieniem dwóch miesięcy.

W 2021 r. nie dokonano zmiany harmonogramu działań w tym zakresie, przewidzianej w § 17 ust. 1 i 2 umowy dotacji.

(akta kontroli str.543-610 plik: 8, 9, 19, 1518-1532, 2094-2101, 2279-2281, 2526-2543 plik: 84-86)

Prezes Zarządu Fundacji wskazał, że umowa z KPRM została podpisana późno, tj. 5 lipca 2021 r. w stosunku do terminu przygotowania oferty, tj. w grudniu 2020 r. Prace nad projektowaniem Portalu rozpoczęły się już przed rozstrzygnięciem konkursu i były finansowane ze środków własnych. Następnie powstawał projekt funkcjonalny. Prace zakończyły się uruchomieniem z początkiem marca 2021 r. wersji beta. Odsłonięcie Portalu w wersji z publicznym dostępem nastąpiło 1 maja 2021 r. Prace rozwojowe Portalu trwały do jesieni 2021 r.

(akta kontroli str.2094-2100, 2276-2281)

W związku z zakończeniem realizacji Projektów, NIK odstępuje od formułowania wniosku pokontrolnego.

4. Zakres rzeczowy w obu Projektach nie został w pełni zrealizowany w odniesieniu do zakresu wskazanego w ofertach, stanowiących załączniki do umów dotacji, tj.:

– na Portalu opublikowano mniej niż zakładano:

- tłumaczeń tekstów ²⁸ w 2021 r., tj.: mniej o 39 w języku angielskim, o 46 w języku francuskim, o 18 w języku hiszpańskim, o 36 w języku rosyjskim, wobec zakładanego w ofercie Projektu z 2021 r. efektu w ilości 156 tekstów opublikowanych w języku polskim, angielskim, francuskim, hiszpańskim i rosyjskim .
- o pięć infografik w 2021 r. i o jedną w 2022 r.²⁹, wobec zakładanych w ofertach efektach w ilości 52 infografik w każdym roku;

²⁶ W ofercie przewidziano, że przygotowanie Platformy obejmuje: prace IT i graficzne, przygotowanie prezentacji Projektu dla mediów polonijnych, przygotowanie umów z redakcjami mediów zagranicznych.

²⁷ Umowa zlecenia z 15 kwietnia 2021 r. na kwotę 5,0 tys. zł brutto. Przedmiotem umowy było opracowanie strony internetowej *DlaPolonii.pl*, w tym współpraca z grafikami oraz informatykami od strony spójności estetycznej i graficznej layoutu (layout - projekt układu graficznego publikacji, tradycyjnej lub elektronicznej). Należność w kwocie 4,3 tys. zł na podstawie przedłożonego rachunku do umowy zapłacono 25 kwietnia 2021 r.

²⁸ Według zestawienia sporządzonego przez INM *DlaPolonii* wykaz tłumaczeń 2021-2022 POPR-AD.

²⁹ Według zestawienia sporządzonego przez INM: 2021 infografiki new oraz 2022 infografiki new.

- o jeden materiał video w 2022 r.³⁰, wobec zakładanego w ofercie Projektu z 2022 r. efektu w ilości 52.
- zrealizowano i opublikowano o 19 warsztatów know-how medialnego w formie wideokonferencji³¹ mniej, wobec zakładanych w ofertach Projektu z 2021 r. i z 2022 r. w okresie dwóch lat 28 wyjazdów oraz wideokonferencji.

(akta kontroli str. 543-610 plik: 8, 9, 18, 1635-1648, 1945-2016 plik: 13, 14, 15, 23, 24, 2485-2514 plik: 48, 171-176, 2526-2543 plik: 34)

Było to niezgodne z § 1 ust. 1 umów dotacji, który przewidywał, że Zleceniobiorca zobowiązuje się wykonać zadanie publiczne na warunkach określonych w umowie oraz ofercie.

Prezes Zarządu Fundacji wyjaśnił, że w pierwszym roku funkcjonowania były istotne problemy z realizacją tłumaczeń ze względu na pandemię COVID -19 (mniejsza dostępność tłumaczy jak też zmniejszona możliwość wykonywania przekładów). Poszukiwano nowych tłumaczy, jednakże w ich przypadku były problemy z jakością przekładów i terminowością). Przyczyną stworzenia mniejszej liczby opublikowanych infografik w 2021 r. były trudności wynikające z obostrzeń Covid. W 2022 r. powodem niewykorzystania jednej z infografik było uszkodzenie pliku przy uploadzie na stronie. Wykonanie mniejszej liczby wywiadów wynikało z błędu ludzkiego przy sprawdzaniu czy wykonano wymaganą w ofercie liczbę. Warsztaty w wymiarze przewidzianym ofercie nie odbyły się z powodu sytuacji pandemicznej.

(akta kontroli str.543-610 plik: 19, 1518-1532, 2068-2083, 2180-2187)

5. W sprawozdaniach z realizacji Projektów nie ujęto wszystkich wydatków, tj. środków własnych poniesionych na realizację Projektów:

- w 2021 r. w kwocie 17,0 tys. zł, które ujęte zostały na wyodrębnionym koncie dla Projektu 501-12-9 – *pozostałe koszty poza rozliczeniem*³²;
- w 2022 r. w kwocie 29,4 tys. zł, które zostały ujęte na wyodrębnionym koncie Projektu 501-12-9 – *pozostałe kosztów poza rozliczeniem*³³.

(akta kontroli str. 643-610 plik: 292-293, 1945-2016 plik: 23, 24, 2304-2305, 2322-2386, 2410-2440, 2515-2525 plik: 37, 41-54, 2526-3543 plik: 28, 29, 31, 114, 117, 119, 120, 125, 126, 127, 129)

Było to niezgodne z § 10 ust. 3 umów, który przewidywał, że Zleceniobiorca składa sprawozdanie końcowe z wykonania zadania publicznego sporządzone według wzoru przekazanego przez Zleceniodawcę.

Prezes Zarządu Fundacji wskazał, że były to wydatki poniesione na realizację projektu, które nie mieściły się w limitach ustalonych dla projektu ani nie można było ich zakwalifikować w ramach dopuszczalnych przesunięć w rozumieniu § 6 umów. Fundacja uznała, że wydatki które nie są związane ze zwiększonym wkładem

³⁰ Według zestawienia sporządzonego przez INM 2022 *video new* oraz wyjaśnienia INM z 25 października 2023 r.

³¹ Według wyjaśnienia INM z 25 października 2023 r.

³² Rachunek nr 2/12/2021 z 30 grudnia 2021 r., faktura (bez numeru) z 10 grudnia 2021 r., rachunek z 28 grudnia 2021 r., rachunek nr 7/2021 z 8 czerwca 2021 r., rachunek nr 12/2021 z 4 listopada 2021 r., rachunek nr 15/2021 z 15 grudnia 2021 r., faktura nr FV000572/09/21 z 8 września 2021 r. oraz WB. Dokumenty posiadały pieczęć Zleceniobiorcy potwierdzającą poniesienie wydatków w ramach Projektu z adnotacją w pozycji: *Środki własne dotyczące realizacji zadania: kwota: „poza dotacją”*. Wydatki dotyczyły m.in. tłumaczeń na język francuski, prowadzenia warsztatów, redakcji tekstów.

³³ Faktura 15/06/2022 z 30 czerwca 2022 r., rachunek nr 9/08/2022 z 29 sierpnia 2022 r., rachunek nr 3/09/2022 z 30 września 2022 r., rachunek nr 4/09/2022 z 30 września 2022 r., rachunek nr 6/10/2022 z 31 października 2022 r., faktura nr 7/11/2022 z 30 listopada 2022 r., rachunek z 29 listopada 2022 r., faktura nr 03T/12/2022 z 29 grudnia 2022 r., rachunek nr 26 sierpnia 2022 r., rachunek z 11 lipca 2022 r., rachunek z 4 września 2022 r.

własnym, bowiem wkład osobowy i rzeczowy został pokryty, nie podlegają ujęciu w sprawozdaniu. Wydatki te musiały zostać poniesione, ale nie zmieściły się w żadnych limitach i nie zostały ujęte w sprawozdaniu.

(akta kontroli str. 2442- 2440, 2023-2027)

6. Zgodnie z § 7 ust. 3 umów, Zleceniobiorca zobowiązany jest do przechowywania dokumentacji, w tym dokumentacji finansowo-księgowej, związanej z realizacją zadania publicznego przez okres 5 lat, licząc od początku roku następującego po roku, w którym Zleceniobiorca realizował zadanie publiczne.

Ustalono, że w czasie kontroli, Fundacja nie posiadała kompletnych dokumentów związanych z Projektami, tj.:

- kopii załączników do umów, tj. ofert oraz zaktualizowanej oferty realizacji zadania publicznego na 2021 r., które zgodnie z § 1 ust. 5 umów dotacji, stanowiły integralną część umowy w ustalonym końcowym brzmieniu;
- kopii sprawozdania za 2021 r. i 2022 r. wraz z korektą z realizacji zadania publicznego.

(akta kontroli str.400-425, 543-610 plik: 8,9 18, 19, 622-634,1518-1532, 1559-1615, 1635-1658, 464-467 plik:9, 1945-2016 plik: 13, 14, 15, 23, 24)

Prezes Zarządu Fundacji podał, że oferty były obligatoryjnie składane poprzez system *Witkac.pl* i złożenie ich w ten sposób było traktowane jako przystąpienie do konkursu.

(akta kontroli str.622-635)

NIK wskazuje, że brak wymaganych dokumentów powoduje, że Fundacja nie może wywiązać się z obowiązków dotyczących ich przechowywania wskazanych w umowach dotacji.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

Wnioski

1. Uzupełnienie opisu źródłowych dokumentów księgowych (dekretacja) dotyczących wydatków sfinansowanych ze środków dotacji, zgodnie z ustawą o rachunkowości oraz prowadzoną ewidencją księgową.
2. Sporządzenie i przekazanie Zleceniodawcy korekt sprawozdań z realizacji Projektu w 2021 r i 2022 r. w zakresie niezgodności sprawozdań z ewidencją księgową i faktycznie osiągniętych efektów rzeczowych.
3. Zapewnienie przechowywania dokumentacji związanej z realizacją dotowanych Projektów przez okres wymagany w umowach dotacji.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Administracji Publicznej Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, ...2023 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Administracji Publicznej
Dyrektor
Bogdan Skwarka

Kontroler
Wanda Jeziorska
Główny specjalista k.p.

.....
podpis

.....
podpis